

Udskriftsdato: 18. december 2025

BEK nr 743 af 27/06/2011 (Historisk)

Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Socialmin., j.nr. 2011-3191

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1432 af 23/12/2012 - BEK nr 1438 af 23/12/2012

Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven

I medfør af § 112, stk. 7, og § 113, stk. 6, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 81 af 4. februar 2011, fastsættes:

Hjælpemidler

§ 1. I henhold til § 112, stk. 1, i lov om social service skal kommunalbestyrelsen yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet

- 1) i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne,
- 2) i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller
- 3) er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

§ 2. Der kan normalt ikke ydes støtte til hjælpemidler, som ansøgeren selv har anskaffet, inden bevilling er givet.

§ 3. Hjælp ydes til anskaffelse af det bedst egnede og billigste hjælpemiddel. Hjælpen kan ydes som udlån, kontantydelse eller udleveres som naturalhjælp.

Stk. 2. Hvis hjælpen er ydet som udlån, skal hjælpemidlet tilbageleveres til kommunen, når ansøgeren ikke har brug for det mere. Følgende hjælpemidler skal dog ikke tilbageleveres efter endt brug: Ortopædisk fodtøj, arm- og benproteser, støttekorsetter og bandager m.v., parykker, brystproteser, stomihjælpemidler og kropsbårne synshjælpemidler til personer med en varigt nedsat synsfunktion eller medicinsk-optisk definerede, varige øjenlidelser.

§ 4. Hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler ydes efter behov. Hvis ansøgeren fortsat har behov for det pågældende hjælpemiddel, og ansøgerens funktionsnedsættelse i alt væsentlighed er uændret siden kommunalbestyrelsens seneste afgørelse, og ansøgeren afgiver en erklæring herom på tro og love, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om udskiftning af bevilgede hjælpemidler uden at indhente yderligere oplysninger.

Stk. 2. Hvis ansøgeren har benyttet sig af retten til frit valg af hjælpemiddel, jf. § 112, stk. 3, i lov om social service, og hvis der på grund af ansøgerens frie valg undtagelsesvist skulle blive tale om ekstraordinært dyre eller hyppige reparationer eller hyppigere udskiftninger, skal udgifterne hertil afholdes af ansøgeren selv.

Stk. 3. Der ydes ikke hjælp til udgifter, som følger af brug af hjælpemidlet, fx til drift, rengøring eller vedligeholdelse, jf. dog stk. 4-7.

Stk. 4. Der ydes hjælp til batterier til brug for hjælpemidler bevilget efter § 112 i lov om social service, som ikke kan købes i almindelig handel, eller som ikke kan eller bør udskiftes af ansøgeren.

Stk. 5. Hjælp til høreapparater omfatter tillige vedligeholdelse og batterier.

Stk. 6. Der ydes hjælp til udskiftning af dæk og slanger til kørestole, hvis der er behov for mere end en årlig udskiftning. Ansøgeren betaler selv udgifterne til den første årlige udskiftning.

Stk. 7. Hjælp til førerhunde omfatter tillige et årligt beløb til dækning af løbende nødvendige udgifter til førerhunden.

Stk. 8. Ansøgere, der har valgt at benytte muligheden for frit valg af en privat, godkendt høreapparatleverandør, jf. § 112, stk. 5, i lov om social service, kan tidligst bevilges et nyt høreapparat efter 4 år regnet fra tidspunktet for ibrugtagning. Tidsfristen gælder separat for hvert høreapparat.

Stk. 9. Der kan dog ydes tilskud til nyt høreapparat før 4 års-periodens udløb,

- 1) når der er indtruffet en markant helbredsbebetet forværring af hørelsen,
- 2) når legemlige forandringer eller slitage efter kort tid umuliggør anvendelse af høreapparatet, eller
- 3) når høreapparatet er gået tabt ved tyveri, brand eller lignende.

§ 5. Efter § 112, stk. 2, i lov om social service kan kommunalbestyrelsen beslutte, at et hjælpemiddel skal leveres af bestemte leverandører. Når kommunalbestyrelsen indgår leverandøraftaler, skal repræsentanter for brugerne inddrages ved udarbejdelse af kravspecifikationerne.

§ 6. Efter § 112, stk. 3, i lov om social service kan ansøgeren vælge leverandør af hjælpemidler, jf. dog stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen har indgået en leverandøraftale, og ansøgeren ønsker at benytte en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen har indgået leverandøraftale med, indkøber ansøgeren selv hjælpemidlet og får udgifterne hertil refunderet, dog højst med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. Har kommunalbestyrelsen ikke indgået leverandøraftale, kan ansøgeren vælge leverandør, og støtten ydes efter regning, dog højst med et beløb svarende til prisen på det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Stk. 2. Ansøgerens ret til at vælge leverandør af hjælpemidler efter stk. 1 gælder ikke, hvis kommunalbestyrelsen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det hjælpemiddel, som ansøgeren ønsker at anskaffe fra en anden leverandør.

Stk. 3. Ved indkøb af hjælpemidler efter reglerne i § 112, stk. 3, i lov om social service skal fakturaen fra den leverandør, som ansøgeren vælger, sendes og afregnes direkte med kommunen. Ansøgeren hæfter selv for egenandelen, der betales direkte til leverandøren. Det skal fremgå af fakturaen, om ansøgerens evt. egenandel er fratrukket.

Stk. 4. Det er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan yde støtte til hjælpemidler indkøbt efter reglerne i § 112, stk. 3, i lov om social service, at det hjælpemiddel, som ansøgeren har valgt, opfylder de faglige specifikationer og krav til egnethed, som kommunalbestyrelsen har opstillet. Det er ansøgerens ansvar at sikre dette.

Stk. 5. For høreapparater, hvortil der ydes tilskud efter § 112, stk. 5, i lov om social service, kan ansøgere over 18 år vælge at benytte en privat, godkendt høreapparatleverandør. Vælger ansøgeren selv at indkøbe høreapparatet, kan ansøgeren få refunderet 5.607 kr. pr. høreapparat inkl. moms, jf. § 17, stk. 1. Tilskuddet kan højst udgøre de faktiske udgifter.

§ 7. Hjælpemidler, hvortil der er ydet støtte efter reglerne i § 112, stk. 3, i lov om social service, betragtes som udlån og skal tilbageleveres til kommunen, når ansøgeren ikke har brug for dem mere, jf. dog § 3, stk. 2, 2. pkt. Ansøgeren opnår dermed ikke ejendomsret til hjælpemidlet.

Stk. 2. Ansøgerens eventuelle egenbetaling ved frit leverandørvalg, jf. § 6, stk. 1, skal ved tilbagelevering af hjælpemidlet til kommunen inden 4 år regnet fra købstidspunktet, udbetales til ansøgeren efter fradrag af 2.500 kr. inkl. moms og nedskrivning med 1/48 for hver måned, der er gået, fra den dag kvittering forelå. Det er en betingelse, at hjælpemidlet har fået en generelt forøget anvendelighed også for andre end ansøgeren. Egenbetaling på op til 2.500 kr. udbetales ikke ved tilbagelevering af hjælpemidlet.

§ 8. Hjælpemidler, der er til fælles brug for personer i et botilbud efter servicelovens kap. 20 eller i en daginstitution, en klub eller en døgninstitution efter servicelovens kap. 7, 8 og 11, stilles til rådighed af botilbuddet, daginstitutionen, klubben eller døgninstitutionen. Sådanne hjælpemidler er ikke omfattet af retten til frit valg efter § 112, stk. 3, i lov om social service.

Stk. 2. Hjælpemidler, som er personlige, idet de alene anvendes af den pågældende og fx medtages under ophold uden for botilbuddet eller dag- eller døgninstitutionen, stilles ikke til rådighed af botilbuddet, daginstitutionen, klubben eller døgninstitutionen.

Særlige bestemmelser om støtte til visse hjælpemidler

§ 9. Der kan ydes støtte til injektions- og testmaterialer (fx sprøjter, kanyler, insulinpen, fingerprikker (lancetter), teststrimler og blodsuktermåleapparat), til insulinkrævende diabetikere og til diabetikere, som er i kombinationsbehandling med insulin og tabletter eller andet godkendt injektionspræparat. Der kan ydes støtte til inhalator til administration af insulin, når injektion medfører meget svære lokalreaktioner som komplikation.

Stk. 2. Hjælpen til blodsuktermåleapparatur ydes med halvdelen af den samlede udgift.

Stk. 3. Til tabletbehandlede diabetikere, hvor lægen anser jævnlig blodsuktermåling for påkrævet, gives op til 150 stk. teststrimler og fingerprikker (lancetter) årligt.

§ 10. Der kan ydes støtte til hudpræparater til at skjule stærkt skæmmende modernærker og ardannelser på hoved og hals samt hjælp til hudbeskyttende cremer til anvendelse på hoved og hals efter hudtransplantationer eller forbrændinger.

§ 11. Der kan ydes støtte til ortopædisk fodtøj til personer med varige og svære foddeformiteter, jf. indikationer i bilag 1, hvis generne af foddeformiteten kan afhjælpes.

Stk. 2. Til dækning af udgifter ved anskaffelse af ortopædisk fodtøj afholder ansøgeren selv et beløb, der udgør 770 kr. pr. par for personer over 18 år og 410 kr. pr. par for børn og unge under 18 år.

Stk. 3. Der kan i forbindelse med bevilling af ortopædisk fodtøj gives tilsagn om forsåling eller udbedring af fodtøjet.

§ 12. Der kan ydes støtte til ortopædiske fodindlæg eller tilretning af almindeligt fodtøj til personer med en foddeformitet, jf. indikationerne i bilag 1, hvis generne af foddeformiteten kan afhjælpes, og personen uden brug af indlæg ville være henvist til at benytte ortopædisk fodtøj.

§ 13. Der kan ydes støtte til særlige beklædningsgenstande. Hjælpen ydes til dækning af merudgifterne.

§ 14. Der kan ydes støtte til stomihjælpemidler til personer, som har fået foretaget en af følgende operationer: Colostomi (kunstig udføring af tyktarmen), ileostomi (kunstig udføring af tyndtarmen) eller urostomi (kunstig udføring af urinveje).

§ 15. Der kan ydes støtte til briller og kontaktlinser, hvis følgerne af en medicinsk-optisk defineret, varig øjenlidelse kan afhjælpes, jf. indikationerne i bilag 2.

Stk. 2. Der kan ikke ydes støtte, når behovet for briller eller kontaktlinser alene skyldes en optisk synsfejl.

Stk. 3. Hvis problemet ikke kan løses lokalt, kan briller og kontaktlinser, jf. stk. 1, samt andre optiske synshjælpemidler og optikunderstøttende synshjælpemidler til personer med en medicinsk-optisk defineret, varig øjenlidelse eller et varigt synshandicap udleveres af Kennedy Centeret efter henvisning fra speciallæger i øjenssygdomme, øjenafdelinger samt kommunale konsulenter eller synscentraler. Kennedy Centeret giver efterfølgende kommunen meddelelse om udlevering.

Stk. 4. Socialministeriet fastsætter betalingen for synshjælpemidler, der udleveres af Kennedy Centeret, jf. stk. 3.

§ 16. Kørestole, som forudsætter individuel tilpasning og nødvendigvis må benyttes i hovedparten af døgnets timer, er omfattet af retten til frit leverandørvalg i § 112, stk. 3, i lov om social service.

Stk. 2. Ansøgerens eventuelle egenbetaling ved frit leverandørvalg, jf. § 6, stk. 1, skal ved tilbagelevering af kørestolen til kommunen inden 4 år regnet fra købstidspunktet, udbetales til ansøgeren efter fradrag af 2.500 kr. og nedskrivning med 1/48 for hver måned, der er gået, fra den dag kvittering forelå.

Stk. 3. Kan kommunalbestyrelsen levere en brugt kørestolsmodel, der opfylder ansøgerens behov, og vælger ansøgeren at benytte sig af muligheden for frit leverandørvalg, jf. § 6, stk. 1, kan kommunalbestyrelsens støtte maksimalt udgøre, hvad der svarer til den brugte kørestols nypris fratrullet 15 pct. Hvis kørestolen er udgået af produktion, fastsættes en nypris svarende til en kørestolsmodel af tilsvarende art og standard fratrullet 15 pct.

§ 17. Efter § 112, stk. 5, i lov om social service yder kommunalbestyrelsen et tilskud på indtil kr. 5.607 pr. høreapparat inkl. moms til personer, der er fyldt 18 år, og som ønsker at benytte muligheden for frit valg af en privat, godkendt høreapparatleverandør, jf. § 6, stk. 5. Det er en betingelse, at den pågældende er henvist til høreapparatbehandling af en speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme. Tilskuddet kan

ikke udgøre mere end de faktiske udgifter, herunder udgifter til høreprøve, høreapparat, tilpasning, service og garanti. Tilskuddet er inkl. moms.

Stk. 2. Høreapparater, hvortil der er ydet støtte efter § 112, stk. 5, i lov om social service, er ansøgerens ejendom.

Forbrugsgoder

§ 18. I henhold til § 113, stk. 1, i lov om social service skal kommunalbestyrelsen yde hjælp til køb af forbrugsgoder, når betingelserne i § 112, stk. 1, er opfyldt. Der kan dog ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo.

Stk. 2. Forbrugsgoder omfatter produkter, som er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed.

§ 19. Der kan normalt ikke ydes støtte til forbrugsgoder, som ansøgeren selv har anskaffet, inden bevilling er givet.

§ 20. Hjælp til anskaffelse af almindeligt fodtøj ydes til personer, som på grund af en størrelsesforskel på fødderne på mindst to hele skomål er nødt til at anskaffe to par sko. Hjælpen ydes med halvdelen af den samlede udgift, dog højst med et beløb på 1.250 kr.

Stk. 2. Ved førstegangsanskaffelse ydes hjælp til to par sko (dvs. at der skal købes fire par sko). Herefter kan der ydes hjælp til et par hver 15. måned, medmindre der foreligger ganske særlige forhold, som nødvendiggør hyppigere udskiftning.

Stk. 3. Der ydes ikke hjælp til reparation af almindeligt fodtøj, der er anskaffet med støtte efter denne bestemmelse, medmindre der er tale om nødvendig tilretning på grund af en deformitet, jf. § 12.

§ 21. Hjælp til anskaffelse af øvrige forbrugsgoder ydes med et beløb svarende til 50 pct. af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art.

Stk. 2. Der kan ud over støtte efter stk. 1 ydes hjælp til betaling af forskellen mellem prisen på et almindeligt standardprodukt og prisen på det bedst egnede og billigste produkt. Hjælpen ydes, hvis der foreligger ganske særlige forhold ved den nedsatte funktionsevne, som nødvendiggør anskaffelse af et forbrugsgode, der

- 1) er dyrere end et almindeligt standardprodukt, eller
- 2) nødvendiggør særlig indretning.

Stk. 3. Hvis forbrugsgodet på grund af den nedsatte funktionsevne udelukkende fungerer som et hjælpemiddel, således at ansøgeren ikke kan benytte produktet efter sit formål som forbrugsgode, omfatter hjælpen den fulde anskaffelsespris på det bedst egnede og billigste produkt. Hjælpen kan ydes som udlån.

Stk. 4. Computere med standardsoftware, der understøtter hjælpemidler til blinde og svagsynede, dækkes med den fulde anskaffelsespris til det bedst egnede og billigste produkt. Hjælpen kan ydes som udlån.

Stk. 5. Der ydes kun hjælp efter denne bestemmelse, når udgiften i den enkelte ydelsessituation overstiger 500 kr.

Stk. 6. Der ydes ikke hjælp efter denne bestemmelse til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo, fx almindelige stole, borde, senge, telefoner, Tv-apparater, videomaskiner, båndoptagere m.v., som normalt findes i ethvert hjem, der måtte ønske det.

§ 22. Der ydes ikke hjælp til udskiftning og reparation af forbrugsgoder, der er anskaffet med hjælp efter § 21, stk. 1.

§ 23. Til forbrugsgoder, der er anskaffet med hjælp efter § 21, stk. 2, ydes der hjælp til udskiftning og reparation efter behov.

Stk. 2. Hjælp til udskiftning, jf. § 21, stk. 2, ydes ved betaling af forskellen mellem prisen på et almindeligt standardprodukt og prisen på det bedst egnede og billigste produkt.

Stk. 3. Hjælp til reparation af forbrugsgoder, der er anskaffet med hjælp efter § 21, stk. 2, nr. 1, ydes med halvdelen af udgiften.

Stk. 4. Hjælp til reparation af forbrugsgoder, der er anskaffet med hjælp efter § 21, stk. 2, nr. 2, omfatter alene reparationsudgifter vedrørende den særlige indretning.

§ 24. Til forbrugsgoder, der er anskaffet efter § 21, stk. 3 og stk. 4, ydes der hjælp til udskiftning og reparation efter behov.

Befordringsgodtgørelse

§ 25. Kommunalbestyrelsen yder befordringsgodtgørelse i forbindelse med ansøgning og ydelse af hjælpemidler og forbrugsgoder, når den samlede udgift med det billigste, forsvarlige befordringsmiddel overstiger 60 kr., dog 25 kr. for personer der modtager sociale pensioner.

Stk. 2. Der kan ydes time- og dagpenge og hoteldispositionsbeløb efter laveste sats i Finansministeriets til enhver tid gældende cirkulære om time- og dagpenge m.v., når der er tale om en rejse, der nødvendigvis gør overnatning uden for hjemmet.

Stk. 3. Der kan ydes befordringsgodtgørelse efter stk. 1 og 2 til rejseledsager, når ledsagelse er absolut påkrævet på grund af ansøgerens helbredstilstand eller alder.

Stk. 4. For personer, der vælger at benytte adgangen til frit leverandørvalg, jf. § 6, stk. 1 og 5, er kommunalbestyrelsen højst forpligtet til at yde befordringsgodtgørelse svarende til afstanden til det sted, hvor udleveringen af hjælpemidlet efter kommunens sædvanlige praksis ville have fundet sted. Befordringsudgifter herudover betales af ansøgeren.

Regulering

§ 26. De beløb, der er nævnt i § 7, stk. 2, § 11, stk. 2, og § 20, stk. 1, reguleres en gang årligt, den 1. januar, med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Reguleringen sker første gang den 1. januar 2011. Beløbene afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 10.

Stk. 2. Det beløb, der er nævnt i § 6, stk. 5, og § 17, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks. Ved beregningen anvendes ændringen i forbrugerprisindekset 2 år forud for finansåret. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2014.

Ikrafttrædelsesbestemmelser og overgangsordning

§ 27. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2011.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 148 af 24. februar 2011 om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven.

Stk. 3. Ansøgninger om tilskud til høreapparater efter § 6, stk. 5, og § 17, stk. 1, indgivet før den 1. januar 2011 behandles efter de inden denne dato gældende regler.

Socialministeriet, den 27. juni 2011

BENEDIKTE KLÆR

/ Karin Ingemann

Indikationer for hjælp til ortopædiske sko efter § 11 og ortopædiske fodindlæg efter § 12

- 1) Leddegigt med svært forfodsfald og tådeformiteter (indlæg eventuelt suppleret med gængesål).
- 2) Sårddannelser med risiko for sår i fodsålen med føleforstyrrelser som følge af sukkersyge, kroniske nervelidelser eller ved svær kompromittering af blodomløbet (kredsløbsinsufficiens).
- 3) Svært forfodsfald ved samtidigt dårligt blodomløb, fx klostillede tæer, hammertæer, deforme ledhoveder på mellemfodsknoglerne.
- 4) Stiv fodrod - medfødte sammenvoksninger (coalitio), svære fejlstillinger efter brud på fodrodsknogler, kroniske ledbetændelser eller leddegigt.
- 5) Erhvervet platfod som følge af degeneration.
- 6) Aflastning af varigt smertende ar i fodsålen.
- 7) Andre foddeformiteter af tilsvarende sværhedsgrad efter særlig begrundelse, fx svært fikseret platfod, svær slaphed af ledbånd og ledkapsler ved medfødt knogleskørhed (osteogenesis imperfecta). Der kan således ikke ydes hjælp til indlæg ved almindelig platfod eller blød platfod hos børn.

Indikationer for hjælp til briller og kontaktlinser, jf. § 15, stk. 1

- 1) Uregelmæssig hornhinde (irregulær astigmatisme) ved fx keratokonus, hornhindear m.v.
- 2) Defekter i regnbuehinden, fx aniridi, kolobom, albinisme, samt følger efter fx skader eller operation.
- 3) Løs øjenlinse (ektopi), følger efter operation i barnealderen for grå stær (afaki).
- 4) Smertende øjenlidelser, fx blærer på hornhinden (keratitis bullosa) eller kronisk hornhindesår.
- 5) Stærkt skæmmende øjenlidelser.
- 6) Sygdomsbetinget dobbeltsyn uden mulighed for operativ korrektion.
- 7) Sygdomsbetinget lysoverfølsomhed (fotofobi) ved fx retinitis pigmentosa, akromatopsi, øjenkomplikationer ved diabetes, makula degeneration.
- 8) Ekstreme optiske synsfejl karakteriseret ved, at etableringen af forbedret synsfunktion kun kan opnås med specialfremstillede brilleglas eller kontaktlinser.
- 9) Børn og unge registreret i synsregistret ved Kennedy Centeret.
- 10) Afaki kombineret med synsfeltsdefekter efter indstilling fra Kennedy Centeret.
- 11) Myopi større end eller lig med -7 kombineret med kikkertsynsfelt på 10 grader eller derunder.
- 12) Ptosebriller (specialstel).
- 13) Hypermetrop $> + 7$ i højst brydende plan til børn indtil 10 år.
- 14) Andre medicinsk-optisk definerede, varige øjenlidelser af tilsvarende sværhedsgrad efter indstilling fra Kennedy Centeret.